

Formaal- ja mitteformaalõppe lõimingu kontseptsiooni tagasiside

Lp Riin Tamm

Eesti Noorsootöötajate Kogu tänab kaasamise eest "Formaal- ja mitteformaalõppe lõimingu kontseptsiooni" väljatöötamise protsessi ja tunnustab, et sellise kontseptsiooni loomisega on algus tehtud. Samas leiame, et kontseptsioon kui selline vajab veel arutelu, sest hetkel ei kirjelda kaalutletud põhisuundi, vaid erinevaid poliitikasoovitusi ja kaalukohti. Meie hinnangul on oluline need soovitusel sisuliselt läbi kaaluda ning otsustada, mis on täielikult relevantne.

Läbivalt teeb mõnevõrra murelikuks suund mitteformaalse õppe formaliseerimisele. Nii haridusstrateegias kui ka kontseptsioonis endas kirjeldatud probleemkohad aga pigem rõhuvad formaalhariduse paindlikumaks muutmise vajadusele. Samuti on taoline mitteformaalharidusele hindamiskohustuse panemine mõnevõrra erinev juba läbiproovitud VÕTA süsteemis kutse- ja kõrghariduses, milles hindamine on kooli ülesanne. ENKina ootaksime kontseptsioonist suuremat fookust formaalhariduse paindlikumaks muutumisele MFÕ suhtes mh läbi selle väärtustamise, mitte selle formaliseerimise.

Järgnevalt toome välja meie liikmete mõningaid konkreetseid tähelepanekuid ja kommentaare pakutud poliitikasoovitusete sõnastuste osas:

Küsimusi tekitab punktis 5.1.4. mainitud poliitikamuudatuse seirevahendi vajalikkus, kui MFÕ arvestamine poliitilise soovina on mainitud järjestikku mitmes valdkondlikus arengukavas ning küsimus pole poliitika muudatuses, vaid soovitu rakendamises, nt läbi formaalhariduse kvaliteedihindamise sarnaselt digipeegile - sarnane hindamine, kuidas koolid arvestavad MFÕd.

Formaal- ja mitteformaalõppe kontseptsiooni punktis 5.1.5 jääb arusaamatuks, kuidas huvihariduses täiendava kutse tekitamine lihtsustab MFÕ arvestamist, kui ka praegu ei toimi see pikaajaliste kutsetega spordi treenerite ja noorsootöötajate puhul. Samas kui soovitus jääb, peame oluliseks juba olemasolevate kutsete jõustamist ja arvestamist ning sõnastust võiks täiendada: "jätkata noorsootöö kutsesüsteemi (sh osakutse) populariseerimist".

Arusaamatuks jääb soovitus prioritseerida FÕ ja MFÕ lõimimist KOV arengukavades, samal ajal kui riigi vastavates dokumentides on need suunised olemas ning FÕ sisu on paljuski ka riigi ettekirjutatud.

Üldise tähelepanekuna tooksime välja, et meie hinnangul ei tule kontseptsioonist välja, kuidas tagatakse või vähemalt püüeldakse selle poole, et üle Eesti toimuks MFÕ arvestamine samadel alustel. Punktis 5.3.1 on poliitikasoovitusena välja toodud, et kooli õppekavas sätestatakse õppeainete MFÕ-s läbimise ja arvestamise põhimõtted ning korraldus, kuid siit jääb mulje, et iga kool otsustab ise, millistel alustel ja millistele põhimõtetele MFÕ arvestamine tugineb. Seetõttu oleks meie ettepanek sätestada üleriigilised õppeainete MFÕ-s läbimise ja arvestamise põhimõtted, millega välditakse

olukorda, kus näiteks ühes omavalitsuses arvestatakse rahvusvahelises noorsootöös õpitud ja teises ainult huvikoolis omandatud.

MFÕ kvaliteedi punkti 5.4.2 sõnastatud soovitus on mõistetav ja oluline, kuid ühe olulise osapoolena kvaliteedi arendamisel näeme praktikuid endid. Selmet luua võrdlemise juhiseid on võimalik kaaluda pigem MFÕ pakkujate endi loodud tunnus- või kvaliteedimärgise loomist, et seeläbi ka enda tegevusi noorte ja nende vanemate jaoks atraktiivsemaks muuta. Eesti Noorsootöötajate Kogu on valmis osalema kvaliteedimärgise süsteemi väljatöötamise protsessis ja olema noorsootöö asutustele akrediteeringu väljastajaks.

Samuti on oluline meeles pidada, et tähtis vahend kvaliteedi kontrollimiseks on õppija eneseanalüüs, kus ta toob välja MFÕs õpitu ning ka siin tuleks luua toetav üle-eestiline süsteem koos ühtsete põhimõtetega.

Lugupidamisega

Kadi Bruus

Eesti Noorsootöötajate Kogu juhatuse esimees

Edgar Schlümmer

Eesti Noorsootöötajate Kogu juhatuse liige

Heili Griffith

Eesti Noorsootöötajate Kogu tegevjuht

